

[Jens Thoft]

missiler fjernes, SS-20-raketter fjernes fra den anden side, men så vidt jeg kan se, er det, der er i gang, at man udplacrer et meget stort antal krydsermissiler på skibe anbragt i nordområderne, krydsermissiler, som med lethed kan ramme hele den europæiske del af Sovjetunionen.

Hvor det tidligere – det er den femte ændring – var sådan, at man ville stoppe i stræderne mellem Grønland, Island og England, det, ministeren kaldte GIUK-gabet, satser man nu på et stop længere fremme og helst umiddelbart i havneindløbene.

Den nye maritime strategi arbejder med begreber som horisontal oprapning og at lamme den sovjetiske flåde, herunder den sovjetiske gengældelseskapacitet, allerede i en konflikts konventionelle fase.

Jeg synes, det er bekymrende, at man fra amerikansk side allerede i en krisesituation arbejder med begreber som aggressiv fremrykning – udtrykket er ikke mit, det er admiral Watkins' – af ubådsstyrker for at tvinge sovjetiske neddykkede atomundervandsbåde tilbage i deres defensive bastioner. Admiral Watkins siger således;

»Ved at sende en amfibiebrigade af US-marines med fly til forhåndslagrene i Norge og ved at förstærke Norge sender vi et overbevisende signal om alliancesolidaritet. Tidligere overførelse af søbaserede luftstridskræfter er også vigtig som støtte til vore allierede, særlig Japan, Norge og Tyrkiet. Overførelse af hangarskibsstyrker giver en fremskudt placering af vore styrker, sådan at de kan møde de behov, den fælles øverstkommanderende vil have, og tvinge sovjetiske styrker tilbage, dersom krig skulle bryde ud.«

Man arbejder med fremskudte operationer i den såkaldte anden fase i kvælningspunkterne mellem Nordnorge og Svalbard, Bjerneøen, for om muligt at lamme Sovjetflåden, inden den kommer til havs. Det er her, man forestiller sig indsat hangarskibsgrupper, som undervejs i kriseforløbet er blevet forlagt østover og placeret så tæt ved Kolahalvøen som muligt. Og endelig fase tre, hvor Sovjet aggressivt angribes fra alle sider. Flåden i Stillehavet, i Indiske Ocean osv. sættes ind for at formindske presset på centralfronterne i Europa.

Alle disse toner synes jeg er overordentlig bekymrende.

Vi ser jo ikke i det daglige flådekoncentrationerne på samme måde, som vi ser våbenopbygningen til lands, men faktisk foregår der en maritim oprustning, som har voldsomme dimensioner. Det er sådan, at amerikanske og russiske ubåde fra tid til anden direkte påsejler hinanden ved deres drengestreger på de store have, men drengestreger med verdens befolkning som gidsler. New York Times meddelte den 25. maj 1975, at atombevæbnede amerikanske ubåde har været indblandet i mindst ni regulære kollisioner med sovjetiske ubåde.

Denne militære – nu skal jeg straks være færdig, hr. formand – konfrontationspolitik indebærer tre grundlæggende farer, som vi bør sætte ind over for: For det første risikerer vi, at konflikter udefra bringes ind i det nordiske område. For det andet øger øvelsesvirksomheden faren for uheld og misforståelser. Og for det tredje vil denne aggressive fremrykning fra amerikansk side på et tidligt stadium af en krise øge faren for uheld og misforståelser og for, at konflikter kommer ud af kontrol.

Vi skal være opmærksomme på, at disse amerikanske tiltag kan ske uden at inddrage NATO, da den amerikanske flåde ikke er under NATO-kommando.

På denne baggrund er det for SF vigtigt, at Folketinget pålægger regeringen aktiv handling. Vi skal derfor fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet Folketinget udtrykker sin bekymring over, at det nordiske område i stigende grad inddrages i supermagternes oprustning, pålægger Folketinget regeringen at

- støtte afholdelse af konsultationer mellem NATO, Wapa og neutrale nordiske lande om en begrænsning af den militære aktivitet i de nordlige havområder,
- optage forhandlinger med Sovjetunionen med henblik på en konkretisering af de sovjetiske udspil om dels at gøre Østersøen atomvåbenfri som led i den nordiske atomvåbenfrie zone, dels at begrænse flådeaktiviteterne i de danske stræder, samt meddele Folketinget resultatet heraf,
- tage afstand fra USA's nye, fremskudte maritime strategi i de nordlige havområder, herunder den igangværende og planlagte forøgelse af antallet af skibsbaserede atomvåben, og tilkendegive dette på førstkommende møde i NATO's ministerråd,